

Verslag workshop voeding en energie in 2050

Deelname aan de workshop door distributiesector, biologische landbouworganisatie, kleine producent, milieu-NGO's, academici, ambtenaren, ...

Voorzitter: Delphine Misonne, Verslaggever: Stefanie Hugelier

➤ De eerste stelling luidt "..."

De discussie tussen de deelnemers heeft geen eenduidige conclusie naar voor gebracht. Wel waren de deelnemers aan de workshop het erover eens dat er in 2050 een vermindering moet worden gerealiseerd van de impact op het klimaat van de productie van vlees-en melkproducten gedurende de hele productie- en consumptieketen.

Vanuit een overweging voor een gezonde voeding is het nuttig de aanbevelingen van de Wereldgezondheidsorganisaties met betrekking tot de dagelijkse inname van vlees te volgen.

Voor de impact op het leefmilieu staat het vast dat er productiewijzen van vlees- en melkproducten zijn die erg belastend zijn voor de verschillende milieucomponenten. Met de toename van de levensstandaard in ontwikkelingslanden, zal de verspreiding in die landen van de voedingspatronen van de industrielanden versterken, en dus ook de negatieve druk die erdoor uitgeoefend wordt.

In 2050 moet er een vermindering worden gerealiseerd van de impact op het klimaat van de productie van vlees- en melkproducten gedurende de hele productieketen, gezien de bijdrage van voeding en van vlees in het bijzonder aan de uitstoot van broeikasgassen. De productie van vlees brengt niet alleen een uitstoot van CO₂ met zich mee, maar is ook verantwoordelijk voor een uitstoot van twee andere broeikasgassen, methaan en distikstofoxide (N₂O).

Inzake vleesvervangende producten is het nodig dat wordt onderzocht of deze effectief minder schadelijke effecten op het milieu hebben dan vlees.

Om de impact op het milieu en de klimaatverandering te verminderen zijn volgende acties nodig:

- ondersteuning van lokale productie
 - initiatieven tegen verspilling : zowel bij de producenten, de distributiesector als de consumenten,
 - nagaan hoe externe effecten in de prijzen worden geïnternaliseerd; de prijzen zijn voor de consument geen hulpmiddel om keuzes te maken die bijdragen tot een duurzame ontwikkeling. Ze weerspiegelen immers niet de milieu- en sociale kosten die verbonden zijn aan de productie en de distributie van voedingsmiddelen. Er blijken te weinig prijsverschillen te zijn volgens het seizoen en de geografische oorsprong van de producten. In de prijzen van de verhandelde voedingsmiddelen spelen de kosten voor verwerking, verpakking, reclame en marketing een grote rol en zijn de kosten van de primaire landbouwproducten minder doorslaggevend.
 - educatie en sensibilisatie : bijv. inzake gezonde maaltijden die minst milieubelastend zijn en tegen redelijke prijzen beschikbaar zijn
 - landbouwsteun moet verder losgekoppeld worden van de productie
 - acties op het vlak van duurzame kantines van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse Gewest zijn reeds ondernomen in scholen, crèches, rusthuizen, gemeentelijke diensten, bedrijven... Deze moeten verder worden uitgebreid en verdienen ondersteuning.
- De stakeholders ondernemen reeds initiatieven om de leefmilieu-impact te beperken , bijv. aan de productiezijde nemen de veevoederbedrijven concrete acties inzake verpakking, energieverbruik e.d.

➤ De tweede stelling luidt: "..."

De deelnemers aan de workshop vinden dit geen realistische uitdaging voor het jaar 2050.

Redenen voor deze terughoudendheid liggen op verschillende vlakken: beschikbaarheid gronden, prijzen, ...

De biologische landbouw moet verder ondersteund worden. Er wordt vastgesteld dat de biologische landbouw in België een klein aandeel inneemt en weinig groeit, terwijl biologische producten worden ingevoerd om aan de vraag te voldoen. Er zijn blijkbaar nog teveel obstakels voor conventionele landbouwers om over te schakelen. Deze moeten worden geïdentificeerd en er moet aan worden verholpen.

Er zijn opmerkingen dat het Europese kader voor biologische landbouw té strikt zou zijn en het onmogelijk zou maken om een dergelijke landbouw op grote schaal te realiseren.

De deelnemers zijn het erover eens dat minstens de bestaande landbouwpraktijken moeten evolueren naar minder milieubelasting en dus duurzamer moeten worden. Dit betekent ondermeer minder externe input, agro-ecologische technieken, meer lokaal geproduceerd...

De reconversie naar een duurzame landbouw moet vanwege de overheid worden ondersteund. Vooral sensibilisatie voor consumenten en producenten is nodig. Over een taks op pesticiden is geen consensus.

➤ De derde stelling luidt: " ..."

Het gebruik op grote schaal van ggo's wordt niet als een te volgen piste gezien. Evenwel wordt biotechnologie aanvaard onder strikte voorwaarden:

- de techniek moet een antwoord geven aan een reëel maatschappelijk probleem, bijvoorbeeld op het vlak van het leefmilieu of de gezondheid,
- er kan een beroep gedaan worden op biotechnologie wanneer deze vanuit economisch, sociaal en ecologisch perspectief minder zware negatieve gevolgen heeft dan een ander mogelijke aanpak van het probleem. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de biologische diversiteit in stand moet worden gehouden en er moet eveneens worden gegarandeerd dat landbouwers een zekere onafhankelijkheid kunnen bewaren op het vlak van zaden- en teeltkeuze
- de democratische controle moet worden gegarandeerd zowel in de keuze van de aanpak van uitdagingen op het vlak van voedselproductie (bijv. biotechnologie of aan andere mogelijkheid...) als op de ontwikkeling van biotechnologie.